

6% van de burgers in Nederland geeft in 2022 aan af gezien te hebben van een doktersbezoek vanwege kosten

Deze infographic beschrijft hoe burgers de toegang tot de zorg ervaren. Toegankelijkheid is, naast betaalbaarheid en kwaliteit, een belangrijke pijler van de Nederlandse zorg. Dit houdt bijvoorbeeld in dat burgers die zorg nodig hebben op tijd toegang hebben tot zorg. Jaarlijks meet het Nivel daarom hoe burgers de toegang tot de zorg ervaren. Er worden twee onderdelen belicht: de mate waarin burgers afzien van zorg vanwege de kosten en de wachttijden voor een afspraak met een medisch specialist na een doorverwijzing. De data zijn afkomstig van het Consumentenpanel Gezondheidszorg van het Nivel uit de jaren 2016 tot en met 2022.

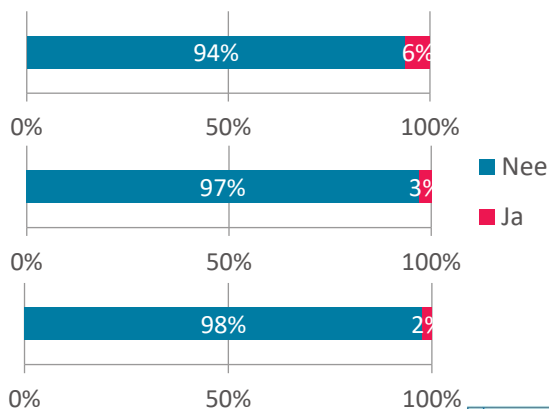
Is het de afgelopen 12 maanden voorgekomen dat u...

... een medisch probleem had, maar vanwege de kosten geen arts heeft bezocht? (n=735*)

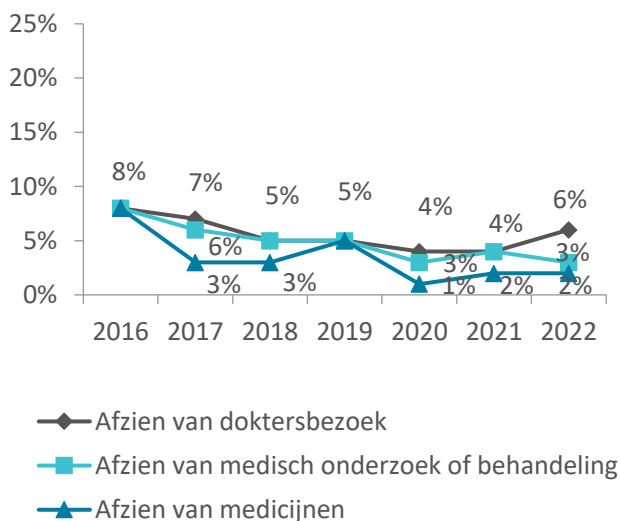
... vanwege de kosten heeft afgezien van een door een arts aanbevolen medisch onderzoek, behandeling of nabehandeling? (n=735*)

... vanwege de kosten een recept voor medicijnen niet hebt afgehaald of doseringen van medicijnen hebt overgeslagen? (n=736*)

*gewogen, data afkomstig uit 2022

Afzien van zorg vanwege de kosten

Ondanks een dalende lineaire trend, is het percentage burgers dat afziet van een doktersbezoek vanwege de kosten in 2022 hoger dan voorgaande jaren

Nadat het percentage burgers dat afziet van een doktersbezoek vanwege de kosten de afgelopen jaren afnam van 8% naar 4%, zien we dat dit in 2022 is gestegen naar 6%. Desalniettemin, blijft het percentage burgers dat afziet van een doktersbezoek, medisch onderzoek of behandeling en medicijnen vanwege de kosten in 2022 laag. Wanneer wordt gekeken naar veranderingen over de tijd, blijkt dat sinds 2016 minder burgers afzien van het bezoeken van een doktersbezoek, van medisch onderzoek of behandeling en van medicijnen vanwege de kosten. Voor alle drie deze vormen van zorg is er sprake van een dalende lineaire trend (zie figuur links).

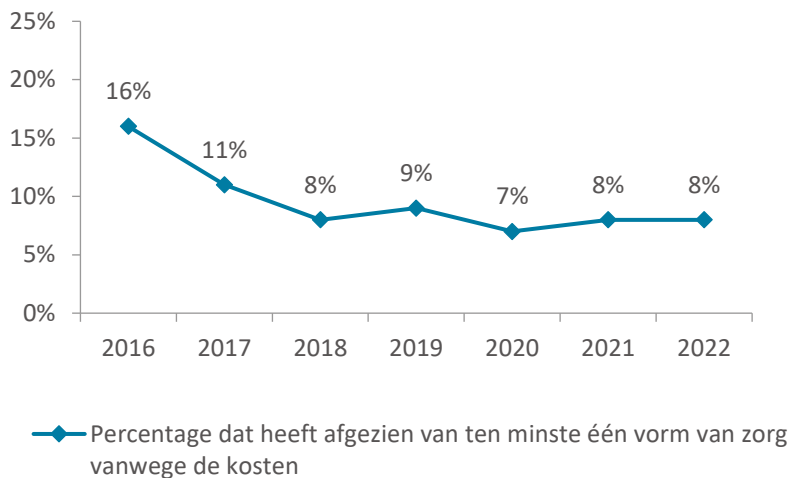
Meer weten? Onderzoek doen met het Consumentenpanel Gezondheidszorg?

www.nivel.nl/consumentenpanel-gezondheidszorg
mail: consumentenpanel@nivel.nl

U vindt deze en alle andere Nivel-publicaties op www.nivel.nl/publicaties. De gegevens mogen met de volgende bronvermelding worden gebruikt:

Bron: Holst, L, Brabers, A. & Jong, J. de. 6% van de burgers in Nederland geeft in 2022 aan af gezien te hebben van een doktersbezoek vanwege kosten. Utrecht: Nivel, 2023

Afzien van ten minste 1 vorm van zorg vanwege de kosten

Percentage burgers dat afziet van ten minste één vorm van zorg vanwege de kosten stabiel sinds 2018.

Net als vorig jaar heeft 8% van de burgers in 2022 afgezien van ten minste één van de drie eerder genoemde vormen van zorg vanwege de kosten (zie figuur). Sinds 2018 is dit percentage stabiel. Daarnaast geeft 0,4% van de burgers in 2022 aan af te hebben gezien van alle drie de bovenstaande vormen van zorg vanwege de kosten (niet in figuur).

Wachttijd voor medisch specialist neemt toe

Van de respondenten die in de afgelopen twee jaar een medisch specialist hebben bezocht (n=439, ongewogen), gaf in 2022 iets minder dan de helft (46%) aan minder dan vier weken op een afspraak te hebben gewacht. Ongeveer drie op de tien respondenten wachtten tussen de één en twee maanden op een afspraak (31%) en 14% wachtte twee maanden of langer. Het aandeel respondenten dat aangeeft 2 maanden of langer te moeten wachten op een afspraak is in de periode 2016-2022 significant toegenomen van 9% in 2016 naar 14% in 2022 (niet in figuur).

Over het onderzoek

Methode	Vragenlijst (schriftelijk en online) binnen het Consumentenpanel Gezondheidszorg van het Nivel in november 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 en 2022. Er is een regressieanalyse uitgevoerd om te kijken naar de verandering van de door patiënten ervaren toegang tot zorg over de tijd, waarin is gecontroleerd voor leeftijd en geslacht.
Steekproef	De steekproef was in alle jaren N=1500 en was representatief voor de algemene bevolking in Nederland van 18 jaar en ouder naar leeftijd en geslacht.
Respons	737 respondenten in 2022 (49%). De samenstelling van deze groep respondenten was naar leeftijd en geslacht niet helemaal representatief voor de algemene bevolking van 18 jaar en ouder in Nederland, ook al was de steekproef dit wel. Er is daarom een weging toegepast om hiervoor te corrigeren.
Respondenten	In 2022 was 56% vrouw en 43% man. 15% was 18-39 jaar, 52% was 40-64 jaar en 33% was 65 jaar of ouder. 39% heeft een vaste huisartspraktijk, 58% heeft een vaste huisarts, en van 2% is dit onbekend.

Meer weten? Onderzoek doen met het Consumentenpanel Gezondheidszorg?

www.nivel.nl/consumentenpanel-gezondheidszorg
mail: consumentenpanel@nivel.nl

U vindt deze en alle andere Nivel-publicaties op www.nivel.nl/publicaties. De gegevens mogen met de volgende bronvermelding worden gebruikt:

Bron: Holst, L, Brabers, A. & Jong, J. de. 6% van de burgers in Nederland geeft in 2022 aan af gezien te hebben van een doktersbezoek vanwege kosten. Utrecht: Nivel, 2023